

De niet gevonden vlekken

De DNA-bevindingen

Op 9 februari 2004 wordt Ernest Louwes tijdens het herzieningsproces in Den Bosch wederom tot 12 jaar veroordeeld. De cruciale rol bij deze veroordeling spelen DNA-contactsporen van Louwes die eind 2003 op de blouse van de weduwe zijn gevonden, ruim 4 jaar na de moord.

In 2006 zijn tijdens het oriënterend vooronderzoek nieuwe onderzoeken gedaan op de blouse en op de eerdere bevindingen. In dit stuk wordt nagegaan wat deze nieuwe informatie betekent voor de veroordeling van Ernest Louwes in 2004.

De belangrijkste stappen van het onderwerp DNA contactsporen in de Deventer Moordzaak waren:

- Op 5 december 2003 heeft het NFI een rapport uitgebracht waarbij ze van 9 monsters die ze van de blouse van de weduwe hadden genomen op 4 plekken DNA contactsporen van Louwes hebben gevonden. De rechter geeft opdracht om meer monsters te nemen.
- Op 22 januari 2004 heeft het NFI een rapport uitgebracht waarin ze 11 monsters meer hebben genomen, in totaal dus 20. Er zijn in totaal 6 DNA contactsporen gevonden alsmede 1 klein bloedvlekje van Louwes in de kraag van de blouse.
- In 2006 worden er door het NFI nog 95 monsters genomen uit bloedsporen. 94 leveren niets op. 1 monster een klein bloedspootje, dicht bij het andere bloedspoor in de kraag, levert DNA sporen van Louwes.
- Prof. De Knijff (FLDO) is in 2006 gevraagd de 20 eerste sporen nog een keer te onderzoeken. Hij vindt dan in de 20 sporen van het NFI, 5 meer DNA-contactsporen met kenmerken van Louwes.

In het persbericht van het OM op 13 juni jl. wordt hierover gesteld dat er 5 meer DNA sporen van Louwes zijn gevonden. En concludeert vervolgens dat er derhalve meer bewijs ten nadele van Louwes is gevonden.

Als echter de stukken over dit onderwerp uit 2006 aandachtig bekijken dan blijkt de bewijsvoering tegen Louwes uit 2003/2004 door die nieuwe bevindingen juist volledig te worden ondergraven!

Eenzijds doordat dit DNA gevonden is op plekken waar juist het **niet vinden** van DNA contactsporen in 2003/2004 als zeer belangrijk werd aangemerkt. Hieronder valt ook een controlespoor dat in 2003/2004 als schoon werd aangemerkt en waarin door Prof. De Knijff wel DNA werd gevonden.

Anderzijds doordat er vastgesteld is dat er tussen het Plaats Delict en de sectie een dag later nieuwe bloed- en make-up vlekken zijn aangetroffen. In dit stuk wordt op het laatste punt ingegaan.

De niet gevonden vlekken

Omdat in 2004 niet analytisch bepaald was of de lichtrode vlekken make up zijn heeft het team van het oriënterend vooronderzoek het NFI de opdracht gegeven tot een nadere analyse met behulp van een

potje van het merk en soort make up dat de weduwe volgens haar schoonheidsspecialiste gebruikte (door M. de Hond opgespoord en aan het NFI overhandigd).

In een bijlage in het oriënterend vooronderzoek wordt uitgebreid verslag gedaan van dit NFI onderzoek naar de relatie tussen de lichtrode vlekken en de make up van de weduwe.. Op bladzijde 14 van het oriënterend vooronderzoek (2-6-2006) staat de samenvatting van de bevindingen:

“Er zijn bij het onderzoek naar de eventuele aanwezigheid van cosmeticaproducten zoals foundation op de blouse van de weduwe W. karakteristieken aangetoond die voorkomen in foundationproducten. Een eerste onderzoek aan vlekken van andere bruine en roodbruine producten niet zijnde foundation gaf aan dat deze qua kleur en morfologie niet overeenstemmen met de vlekken op de blousemonsters.”

Als dan het bewuste rapport van het NFI in de bijlage wordt bekeken (gedateerd 23 mei 2006) dan blijken deze resultaten gebaseerd te zijn op twee vlekken op de blouse die geanalyseerd zijn. Vlek 9.003 is een vlek die zich bevindt op een monster uit 2003 op de binnenste kraag aan de rechterzijde. Van deze vlek wordt in het rapport het volgende gezegd:

“Het kraagmonster (9.003) kan gemakkelijker contact met de huid van het gezicht of de hals van het slachtoffer hebben gemaakt. Hierbij kunnen eventueel op het gezicht of de hals aanwezige materialen gemakkelijker in meerdere mate worden overgedragen zodat het aanwezige materiaal niet noodzakelijkerwijs hoeft te duiden op overdracht gedurende het misdrijf maar ook in het reguliere gebruik voor het overlijden kan zijn overgedragen.”

De andere vlek (9.004) zit in het midden op het rechterschouderpand (recht op de buik). Daarvan wordt gezegd: ***“Voor het blousemonster (9.004) met hierop lichte roodbruine vlekken is bewust gekozen voor een locatie op de blouse (rechterschouderpand in sector 2) welke ver verwijderd is van de kraag van de blouse. Op deze kraag is ogenschijnlijk meer materiaal aanwezig en met de door ons gekozen locatie (bedoeld wordt vlek 9.004, MdH) is het niet aannemelijk dat deze vlekken zijn ontstaan door manipulatie van het slachtoffer dan wel de blouse na het moment van aantreffen.”***

Dit is het gebied (aan de rechterkant van de buik) waar vlek 9.004 in zit.

Door het contrast te verhogen wordt in het rapport van het NFI zichtbaar gemaakt waar de lichtrode vlek 9.004 zich bevindt (een streep in de blauwe cirkel).

Uit het chemisch onderzoek door het NFI in het rapport van 23 mei 2006 kan niet onomstotelijk aangetoond worden dat de vlekken van de bewuste foundation zijn. Maar omdat in beide vlekken en een controlemonster van deze foundation, Titaan en IJzer worden aangetroffen en elders niet, acht men de kans vrij groot dat de vlekken inderdaad van make up afkomstig zijn. Daarom de conclusie zoals hierboven staat vermeld van pagina 14 van het oriënterend vooronderzoek.

Vervolgens is het NFI de opdracht gegeven om op basis van de beschikbare foto's van de Plaats Delict aan te tonen dat vlek 9.004 (dus op de rechterkant van de blouse) op 25-9-1999 ook is aangetroffen. In een rapport van het NFI gedateerd 11 mei 2006 (in de bijlage van het oriënterend vooronderzoek) wordt de zoektocht naar deze vlek gerapporteerd.

Er waren drie foto's beschikbaar van 25-9-1999, de dag dat de weduwe vermoord is aangetroffen, waar het gebied op staat waar deze vlek 9.004 zou moeten voorkomen. Aan de hand van drie bloedvlekjes die zich rondom het bovenstaande gebied bevinden probeert men de positie van de vlek te vinden. Maar men stelt allereerst vast dat men die drie bloedvlekjes niet kan vinden op de foto's van de Plaats Delict.

Van twee van deze bloedvlekjes stelt men dat die bloedvlekjes misschien in plooien van de blouse zijn wegge gevallen. **Maar van één bloedvlekje (met het nummer 29) stelt men dat deze vlek nog niet aanwezig was op de Plaats Delict, maar wel aangetroffen wordt op foto's van de sectie een dag later! Dat betekent dus dat dit bloedvlekje (en wellicht ook de andere twee) op de blouse zijn terechtgekomen tijdens of na het verplaatsen van het lijk of tijdens de sectie.**

Aan de hand van de drie foto's van 25-09-1999 gaat men vervolgens verder op zoek naar vlek 9.004. Door het speciale patroon van de blouse (kleine ruitjes die diagonaal over de blouse lopen) zijn de locaties vrij makkelijk vast te stellen. **En hoe men ook op de drie foto's zoekt, men vindt vlek 9.004 niet!** Bij de conclusie in het rapport dd. 11 mei 2006 staat letterlijk: *Het vlekje op de blouse dat op het NFI bemonsterd is als 9.004, is niet zichtbaar op de beelden van de PD op CD-ROM (015.002).*

Vanuit de onderstaande foto's is te zien wat de essentie is van de bevindingen (hoewel de rechterfoto niet de originele kwaliteit betreft, omdat we niet over de digitale versie van die foto beschikken). Noch de drie bloedvlekjes, noch de make-up vlek is aantoonbaar aanwezig op de Plaats Delict. In ieder geval voor één bloedvlek is vastgesteld dat die bloedvlek er tussen het Plaats Delict en bij de sectie (één dag later) op de blouse terecht is gekomen. Dat zou ook met de make-up vlek kunnen zijn ontstaan.

En dat leidt op basis van de twee NFI onderzoeken uit mei 2006, zoals aangetroffen in het oriënterend vooronderzoek tot de volgende conclusies over de “make up”vlekken die zo een grote rol hebben gespeeld bij de veroordeling van Ernest Louwes:

- 1. Er is een zekere mate van waarschijnlijkheid dat die bewuste vlekken inderdaad make up vlekken betreffen.**
- 2. Van minstens één bloedvlek, ver van de steekwonden, is onomstotelijk bewezen dat het zich nog niet op de blouse bevond toen de foto's genomen werden op de Plaats Delict 25-9-1999. Deze vlek is er echter wel een dag later tijdens de sectie.**
- 3. Van de lichtrode vlek (9.004), dicht in de buurt van deze bloedvlek, is het zeer waarschijnlijk dat het ook niet op de blouse zat toen de foto's werden gemaakt op het plaats delict op 25-9-1999, maar er later op terecht is gekomen. Dus niet tijdens de**

moord, zoals door ing. Eikelenboom van het NFI op 26-1-2006 werd gesteld en door de rechtbank in het arrest van 9-2-2004 is overgenomen.

Conclusies

Tijdens de rechtszaak in Den Bosch heeft Ing. Eikelenboom juist aan de relatie tussen de lichtrode substantie en de DNA contactsporen grote waarde gehecht. De gevonden DNA-contactsporen werden aangetroffen in de lichtrode substantie of er heel dichtbij.

De nieuwe vondsten van Prof. De Knijff in de 20 monsters van Eikelenboom worden allen gedaan op plekken waar geen lichtrode substantie was. En één zelfs in een controlemonster, waar Eikelenboom geen DNA contactsporen in gevonden had en dit niet vinden veelbetekend vond voor de plekken waar door hem wel DNA contactsporen werden gevonden.

Het NFI onderzoek uit 2006 geeft aan dat het erop lijkt dat de monsters inderdaad make-up monsters zijn. Maar stelt tegelijkertijd vast dat rechts in het midden van de blouse zich in 2006 bloedvlekken en een make-up vlek bevindt die er niet was op het Plaats Delict.

Het FSS in Engeland heeft verklaard dat het vinden van DNA-contactsporen in de lichtrode substantie niets zegt over het feit dat deze DNA-contactsporen en de lichtrode substantie tegelijk op de blouse zijn gekomen.

Door de volgende bevindingen is de bewijsvoering van Eikelenboom in 2004 ernstig ontkracht:

1. De bevinding van De Knijff dat er ook diverse DNA-contactsporen zijn gevonden op de plekken waar geen lichtrode vlekken waren heeft de nauwe relatie die Eikelenboom tussen die lichtrode vlekken en de sporen heeft gelegd volledig ontkracht.
2. De vondst van bloedvlekken en een make up vlek op de blouse die er nog niet waren op het Plaats Delict bewijst dat er dus allerlei vlekken op de blouse zijn gekomen nadat het slachtoffer gevonden en gefotografeerd is. Dat haalt de basis weg van de hele redenering van Eikelenboom die in feite op diverse veronderstellingen en waarschijnlijkheden was gebaseerd.

Tussen het moment van het fotograferen van het slachtoffer en op het Plaats Delict tot en met het moment van sectie zijn er dus bloedvlekken en make-up vlekken verspreid over de blouse door mensen die zich bezig hielden met het transport van de weduwe naar de plek van de sectie of tijdens de sectie zelf. De blouse is ook niet van het lichaam afgeknipt, maar is uitgetrokken. Dat is een activiteit waarbij de kans ook aanwezig is dat make-up sporen over de blouse wordt verspreid of DNA contactsporen van Louwes die in de buurt waren van de rechterarm van de weduwe door het bezoek 's morgens over de blouse zijn verspreid.

De hypothese dat de DNA contactsporen via zakelijk contact (namelijk door het bezoek in de ochtend) of door contaminatie (de onzorgvuldige behandeling van de blouse tussen 1999 en 2006) winnen beide aanzienlijk in waarde (zoals ook dor het FSS aangegeven).

Nog los van het feit dat je de vraag kan stellen of een blouse waarvan bewezen is dat er nadat de weduwe dood is aangetroffen diverse vlekken op zijn ontstaan nog als bewijsmiddel van de moord mag dienen. Een zeer relevante vraag daar het gaat over onderzoek naar DNA-contactsporen waarvan

ook het NFI aangeeft dat het onderzoek zich nog in de kinderschoenen bevindt en niet als direct bewijsmiddel gebruikt mag worden.